

A Holdudvar Bábaház nyilatkozata az otthonszülésről 2010. október 16.

Mi, a Holdudvar Bábaház és Dúlaszolgálat tagjai megrendülten olvastuk és hallgattuk azokat a híradásokat, amelyek a Napvilág szülésházban zajlott rendkívüli intézkedésekről és Geréb Ágnes bebörtönzéséről szóltak. Ezúton is szeretnénk kifejezni szolidaritásunkat és mély együttérzésünket Magyarország legtapasztaltabb otthonszüléseket kísérő bábájával, és tiltakozunk az értelmetlen bánásmód ellen. Különösen méltatlannak érezzük, hogy azokat a törekeny kezeket, amelyek egy életen át csak gyengéd szeretettel érintettek több ezer anyát és újszülöttet, bilincsbe verve látjuk.

A szülés körüli gondoskodás bábai modelljét ismerve, a szakszerű bábáság mellett elkötelezett szülés körüli segítők munkatapasztalatának birtokában nyilvánvaló a számunkra, hogy az intézeten kívüli szülések során felmerült komplikációkról, azok kezeléséről a médiában terjedő hírek nagy része pontatlan, megtévesztő, és mind a bábák munkájának minőségével, mind az intézeten kívüli szülés biztonságával kapcsolatban téves negatív elítéléteket terjeszt. Egyetértünk az OSZABISZ (Orvosok a Szabad és Biztonságos Szülésért) 2010. október 10-én kiadott nyilatkozatával, amely hasonlóképpen foglal állást erről.

Tiltakozunk az ellen, ahogyan a média az elmúlt hónapok, évek során több otthon tervezett szülésről történt szakszerű kórházba szállítás esetét is, amelyekből kifolyólag senki nem került életveszélybe vagy szenvedett tartós károsodást. felelőtlenül vagy hibaként, botránkyelt módon tüntetett fel, holott olyan komplikációnál, amely otthoni környezetben nem hárítható el biztonságosan, a bábáknak épp az a feladata, hogy az anyát és a babát kórházba szállítsa, az első segélynyújtás megkezdése mellett. Szomorúan figyeljük a témában széles körben elterjesztett vélekedések hasonlóan végbemenő szisztematikus torzulását a tényekhez képest. A valóságban az intézeten kívüli szülések mintegy 80-85%-a komplikációmentes, és még a fennmaradó 15-20%-ban előforduló komplikációk túlnyomó többsége is egyszerre kezelhető a kórházba szállítás után. A rendben lezajlott, háborítatlan, egész családok testi-lelki egészségét életre szólóan meghatározó módon befolyásoló otthonszüléseknek azonban nincs hírértéke a médiában, így ezekről a közvélemény alig értesül. Arról is kevesen tudnak, hogy hányféle komplikációt elzárhatnak meg vagy hárítanak el a bábák szinte észrevétlen csendben, gyorsan, nagy szakértelemmel, sikeresen, otthon. Nem kerülnek a médiába a kórházban felmerült komplikációk során maradandó károsodást szenvedett vagy meghalt újszülöttek sem. Ha kórházi szülés során sérül vagy veszti életét valaki, akkor száz orvosok mindent megtesznek, sajnos nem lehetett segíteni. közlik a hozzátartozókkal. Ha mindez otthon történik, akkor már megint tragédia történt egy otthonszülésnél. hangzik a hír, és bűnbakot kell keresni. Ha kórházi környezetben történik nem várt kimenetelű szülés, ott senki nincs kitéve annak a meghurcoltatásnak, amely az otthonszülésnél szaksegítségnyújtókat. és nem ritkán a szülők is. sújtja ma Magyarországon. A valóságban az életre nincs garancia sem kórházban, sem azon kívül. A mai napig Magyarországon, otthonszülések során történt súlyos komplikációk között egy sincs, ami nem történt volna meg kórházban is, ugyanolyan kimenetellel.

Valamennyi nagy esetszámot feldolgozó, hiteles tanulmány azt igazolja, hogy a képzett szaksegítséggel történő, tervezett otthoni szülések során nem történik gyakrabban sem anyai, sem magzati, ill. újszülött-halálozás vagy maradandó károsodás, mint az egészséges várandósságot követő kórházi szüléseknél.

Az intézeten kívüli szüléskísérés nemzetközi gyakorlatát ismerve tudjuk, hogy ennek feltételeit Magyarországon nem elsősorban infrastrukturális hiányosságok akadályozzák, hanem csupán szabályozás- és szemléletbeli korlátok. Az elterjedt tévhit ellenében sehol a világon nem áll meg az otthoni szülő anyák háza előtt, ennek ellenére azokban az országokban, ahol az intézeten kívüli szülés legális és bevett gyakorlat. Így Európa legtöbb országában és Észak-Amerikában az eredmények alátámasztják a választás létjogosultságát, biztonságát.

A Holdudvar Bábaház fennállásának kezdete (2005) óta folyamatosan támogatja azokat a törekvéseket, amelyek az intézeten kívüli szüléskísérés jogi szabályozására irányulnak immár 22 éve. Csalódottan láttuk, hogy érdemi elrelépés a mai napig annak ellenére sem történt, hogy számos szakember hosszú időn át dolgozott az ezzel kapcsolatos szakmaközi együttműködés kiépítésén, a főbb irányelveket lefektető dokumentumok elkészítésén.

Hisszük, hogy a szülés helyszínének szabad megválasztása – ezen belül az otthoni szülés választása is – a nők, a családok kulcsfontosságú joga. Meggyőződésünk, hogy az anya és a baba érdekei a szülés/születés kapcsán azonosak és egy irányba néznek, nem pedig ellentétesek. Abszurdnak tartjuk azt a feltételezést, hogy az otthoni szülést választók a saját kényelmüket gyermekük biztonsága elé helyeznék. Ez a vélekedés azt a negatív elítélést rejti magában, miszerint az otthoni születés veszélyes volna a gyermek számára. Ezt semmilyen adat nem támasztja alá. A születés mikéntjének kihatása az életminőségére, a gyermek életre szerzett első benyomásainak jelentősége azonban vitathatatlan a perinatális pszichológia evidenciái szerint. Senki nincs, aki hitelesebben képviselné gyermeke érdekeit, mint az édesanya, édesapja. Elvárjuk, hogy a magyar szülőket, szülő párokat felhívva, tájékozott döntésre képes személyként kezeljék a szülészetben mind kórházon belül, mind azon kívül.

Még egy említést is van szabadsága a vakán elleni. Az ember is ott szül a legkevesebb komplikációval. Kutatások tanúsága szerint ott ahol a legnagyobb biztonságban érzi magát. A félelem, a kényszerrel választott+idegen környezet hormonális úton közvetlenül gátolhatja a szülés folyamatait, elakadást, komplikációt okozva. Érthetetlen számunkra, hogy miért nem kaphat még mindig Magyarországon jogszerű módon segítséget az a várandós anya, akinek a biztonságot az otthona jelenti születe kibontakozásához. Tudjuk, mert személyesen ismerjük sokukat, hogy vannak olyan nők, akik akkor sem választanák a kórházat szülésük helyszínéül, ha otthoni környezetben magukra maradnának. A szakképzett és intézeten kívüli szüléskísérésben tapasztalt bábai segítség hiánya azonban valóban rontaná az ilyen szülések kimenetelét. Mindez halaszthatatlan jogalkotási feladattá teszi az intézeten kívüli szüléskísérés szabályozását, és a bábáság, mint saját tudásanyaggal és készségtárral bíró, önálló szakma elismerését.

Nem mindegy, hogy milyen szabályozás lép majd életbe. Egy valóságtól elrugaszkodott, túlkorlátozó szabályrendszer valószínűleg csak azt érné el, hogy a gondoskodás bábai modellje szerint kísért otthonszülést igénylők szabályszegésre, az őket kísérő bábák illegalitásba kényszerülnének. Az ezzel kapcsolatos szorongás pedig minden bizonnyal több komplikációt idézne elő, az intézeten kívüli szülést ellenző vélekedését önbeteljesítő jóslattá változtatva.

Meggyőződésünk, hogy az intézeten kívüli szüléssel kapcsolatos szakmai irányelvrendszer lefektetése, és a mindenkor aktuális kutatási eredmények alapján történő naprakészen tartása azok feladata, akik az intézeten kívüli kísérésben tapasztaltak. Nem vezet jóra, ha a szabályokat olyan szülészeti szakemberek próbálják diktálni, akik életükben egyetlen tervezett otthonszülést sem láttak. A szabályalkotással kapcsolatos szakmaközi munka csak akkor válhat igazán sikeressé, ha a bábákat azon a magas önállósági fokon kezelik, amely mellett a szülések kísérése közben is elvárta, vagyis egyenrangú, sajátos szaktudással bíró partnerként. Egy életszerű, betartható és megújulásra képes szabályrendszer kialakítása az intézeten kívüli szülések biztonságának záloga is egyben.

Galilei korában mindenki *studta*, hogy a Föld lapos. Ma mindenki *studja*, hogy az otthonszülés veszélyes. Tisztelettel kérjük a közvéleményt, hogy álljon ellent az intézeten kívüli szüléssel kapcsolatos mesterséges hisztériakeltésnek, és álljon ki a szüléssel kapcsolatos tájékozott döntések szabadságáért a magyar anyák és családok számára.

A Holdudvar Bábaház tagjaival egyetértésben,

Noll A. Nandu
Certified Professional Midwife
okleveles professzionális bába (USA képesítés)